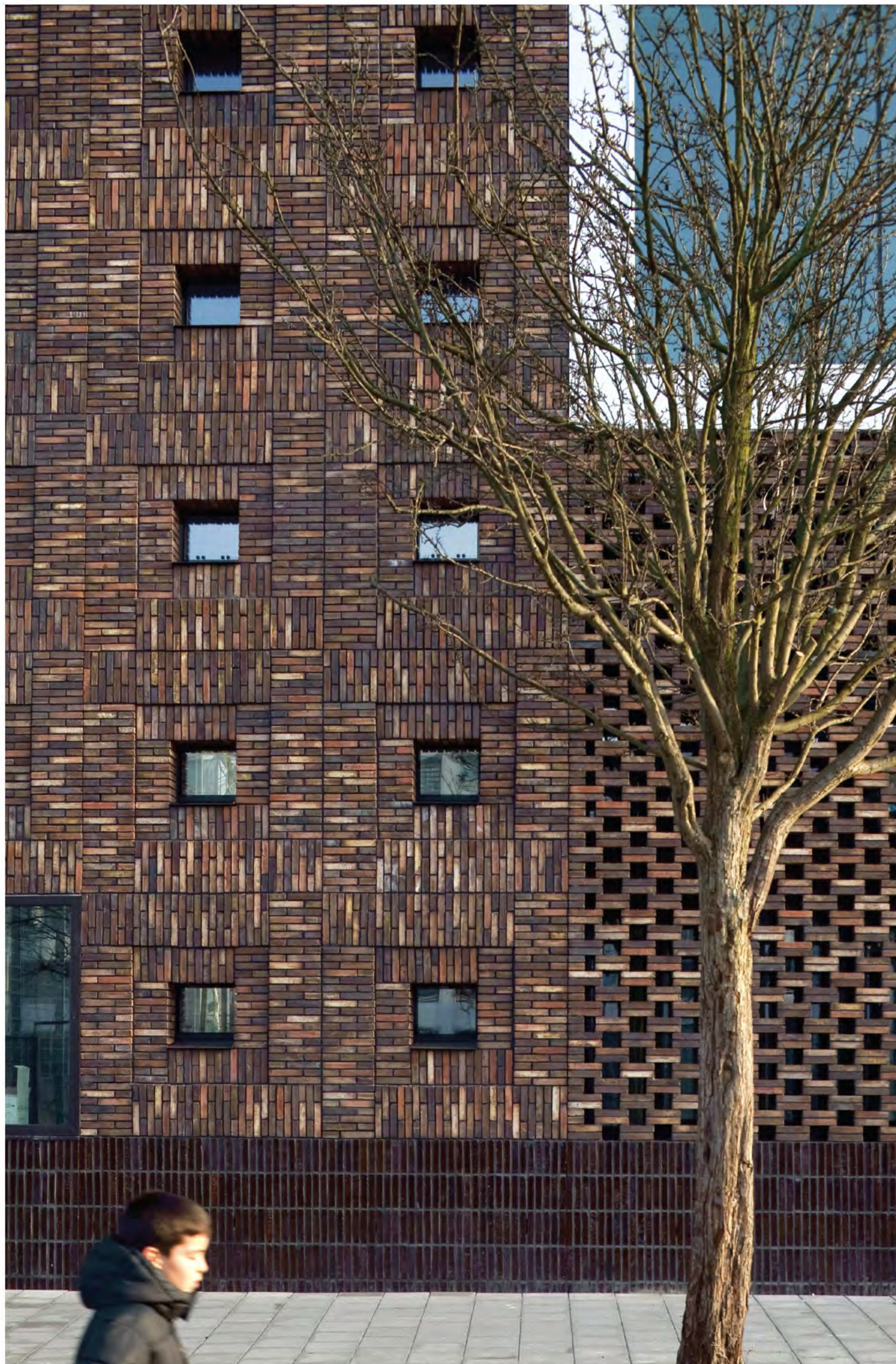

PETERSEN

ET MAGASIN OM TEGL OG ANSVARLIG ARKITEKTUR

Petersen X.O.

Af Anne Skare Nielsen.
Fremtidsforsker, partner / Future Navigator

Det er som bekendt krisetider. Den logiske konsekvens burde være, at efterspørgslen efter luksus vil falde dramatisk. Men det sker ikke.

For bevægelsen vil ikke gå fra mest til mindre, men fra mest til bedst. Produkter er i sig selv ingen knap ressource. Men knappe er de værdier, der medgår til at skabe de bedste af slagsen. Den nye tids luksus bliver derfor overskud, omtanke, energi, tilstedeværelse, innovation, fornyelse, originalitet.

Added value er tidens mantra, men det bliver hurtigt til added crap. Et produkt, der stjæler af den nye luksus er underlødigt, uanset om det hedder shipping fra A.P. Møller Maersk, rådgivning fra Danske Bank eller reklamer fra Bilka. Et produkt, der derimod bidrager med de nye værdier – oprigtigt og ærligt – det bevæger sig ind på markedet for ny luksus. Og der er der er mange penge at tjene for danske virksomheder. Vi ligger nemlig godt i svinget til at gribe fremtidens luksus på forkanten; der hvor det handler mindre om produktet, men om symbolik, relation og autenticitet.

Petersen Tegl, for eksempel.

Her laves og sælges teglsten, der alle er unikke. Får man én i hånden, så kan man altså fysisk mærke, at den her teglsten, den er blevet elsket. Det er teglsten for livet, som er skabt – ikke bare med ny viden – med også med gamle dyder, håndværk og knowhow. Og de flyver fra det sønderjyske teglværk som varmt (koldhævet, glutenfrit, detox-mærket) brød. De indgår i alt fra restaureringer i udlandet til amerikanske arkitekters computeranimationer af fremtidens byggeri. Da Christian A. Petersen blev anbefalet, at han for at følge med efterspørgslen nu skulle udvide produktionen, svarede han: - Næh tak, det er da nemmere at trykke en ny prisliste!

For teglværkets ejer har fattet pointen: Luksus er ikke lykke – og luksus er ikke fremtiden – hvis ikke vi får sjælen med. Vi skal forstå vigtigheden af at prioritere relationen til vores egen menneskelighed, hvis vi vil aflevere en bedre verden til generationerne efter os.

Vi er ikke, hvad vi forbruger.

Vi er det, vi skaber!

(Uddrag af Kulturkronikken Berlingske Tidende, 28. marts 2009.)

Dybvad Olsens hus er i hovedtrækkene tegnet af familien med hjælp fra arkitekt MAA Niels Brund og rådgiverne Bascon A/S. Murværket er Kolumba™ K56. | Foto: Henrik Rasmussen.

Alle tiders sten

Thomas Dybvad Olsens hus er nabo til Ravnsgård fra 1827 med hovedhus i bindingsværk: Et flot bygnings ensemble.

Arkitekt BDA Björn Nolte fra tegnestuen PLAN2_A har tegnet huset på 450 m² til en adresse i Ottensen ved Hamburg. Murværket er Kolumba™ K71. | Foto: Martin Rohmann.

At sætte ord på en Kolumba™ sten er ikke let.
Derved kan den lignes ved anden god kunst.
Det kan den også ved at holde værdien til alle tider

At skabe ny arkitektur med respekt for den gamle, det er en obligatorisk kurs for enhver streg, der slås på verdens tegnestuer. Det burde det i hvert fald være.
I virkelighedens verden er det ikke altid så enkelt. Det er nybygningens indbyggede konflikt, at den netop er ny og derfor uden historisk tyngde, uden patina, uden den prægning, som netop følger af alder.
Hvis man da ikke lige bygger med Kolumba™.

1827-2009
DANMARK – Sådan ser situationen ud, når man lytter til en aktuel bygherre, Thomas Dybvad Olsen i Fredericia, der har opført en privat bolig på 340 m² med Kolumba™ : - Vort nye hus er nærmeste nabo til landbrugsejendommen Ravnsgård, fra hvis marker vores villagrund er udstykket. Ravnsgård er af bin-

dingsværk anno 1827, og der er 50 meter mellem vort nye hus og gårdens stuehus, forklarer Dybvad. Det forbløffende er, at det nye murværk med Kolumba™ passer perfekt til naboen! De to danner virkelig et flot par!
- At det er tilfældet skyldes alene Kolumba™. Den bygger bro over 180 år, understreger Thomas Dybvad, der fra adressen i Fredericia driver coaching virksomheden Dale Carnegie Training. Her med lærer han sine kunder at gøre en forskel ved at bruge deres positive kræfter: - I en stram lokalplan for det naturskønne villakvarter her ved Lillebælt var mange forhold dikteret af myndighederne. Det blev Kolumba™, der kom til at gøre den positive forskel!
Hus med en historie
HOLLAND – Den forskel var også målet for Ton

Rohof, da han sammen med sin familie besluttede sig for at bygge med Kolumba™ i Groningens nye, rekreative udviklingsområde, Blauwe Stad (Blue City). Boligadresserne ligger spektakulært i området lige ud til kysten, og familien Rohof har opført en temavilla med afsæt i områdets historie: Det flade marskland vindes gradvist tilbage fra havet.
Arkitekterne bag Rohof villaen er Bureau Noordeloos i Groningen: - På den naturscene var det afgørende at projektere villaens 350 m² i materialer, der er nært beslægtede med jorden og havet. Tegl var det oplagte valg og derfor i en kombination med natursten.
I den optik koncentrerede Bureau Noordeloos sig om Kolumba™ K91, muret med tilbagelagte fuger og recesser og fremspring. Indtrykket af en naturdannet overflade som i en klint eller et fjeld står skarpt.

Bygherren, Ton Rohof: - Vi glæder os i hjertet over det fine resultat, vi har opnået med vort hjem!
Natur i nutid
TYSKLAND – Naturhistorien er også central for en familie i en forstad til Hamburg, Ottensen. Her var målet at opføre en tidssvarende og ikke mindst repræsentativ familiebolig med vægt på bæredygtige løsninger og naturbaserede materialer.
Til at løse design opgaven valgtes tegnestuen PLAN2_A, Naefke Nolte & Krause i Hamburg, der projekterede to etager med kælder, i alt 450 m²: - Et vigtigt punkt var facadernes materialer, som på den ene side skulle være kendte og afprøvede, på den anden tidssvarende med et moderne udtryk, forklarer arkitekt BDA Björn Nolte, partner i PLAN2_A.➔

Familien Ton Rohofs villa i Blauwe Stad udenfor Groningen er tegnet af Bureau Noordenloos med arkitekt Tonnis Bouman som idémænd. | Foto: Jan Faasse.

Huset ved Heming ligger ned til Sunds sø med store naturoplevelser. Korresponderende materialer var afgørende, siger arkitekt MAA Louis Becker.

→Løsningen blev en kombination af Kolumba™, en teglfacade, der kan ånde, og skifer, der er vandafvisende.

- Kolumba™ er med sine horisontale orientering en perfekt modernistisk kontrast til overetagens traditionsprægede skiferbeklædning, argumenterer Björn Nolte. Familien i Ottensen ønskede sig det ypperste til sin privatbolig.
- Det har familien fået, vurderer Nolte.

Det ypperste hus
DANMARK – Og et kvalitetssigte er altid væsentligt, når Kolumba™ er med ved bordet.

- Man bygger i reglen kun sit eget hus en enkelt gang i livet. Når det sker, så er kun de bedste godt nok, sagde bygmester Kurt Poulsen, KPC Byg i Herning til sin arkitekt, Louis Becker fra Henning Larsen Arkitekter A/S. Han skulle tegne et hus til en liebhaver

grund med en storstilet udsigt til den natur-skønne Sunds sø.

- Og en af metaforerne for ypperlig kvalitet er nu engang tegl, mener Louis Becker. Med den opfattelse var der ikke langt til Kolumba™, som både arkitekt og bygherre kendte fra ikon-byggerierne Skuespilhuset i København og Kunstmuseet Kolumba i Köln.
- Dette hus er totalt gennemdesignet og gennemdetaljeret fra start til slut. Og Kolumba™ emmer netop af noget, der er tænkt godt igennem. Stenen er ekstremt godt tilvirket, og så patinerer den flot. Samtidig er det vigtigt for bygherren, at huset bevarer sin udstråling af aktualitet over tid. Også derfor valgte vi Kolumba™!

Blauwe Stad ligger i fremragende natur i det hollandske marskland udenfor Groningen. Tidevandet i Nordsøen er hverdagens følgesvend.

Bygherren Kurt Poulsen valgte Petersen Tegl Kolumba™ K58, den samme sten, som er anvendt til Skuespilhuset i København. | Foto: Gunnar Merrild.

Den tredelte facade er udført med fletmurværk, mæanderborter og glaserede sten som sokkel. Centralt krones den af det markante vinduespartiet. | Fotos: Marcel van der Bur

Fra Rohmers køkken

Marlies Rohmer er discipel af Hertzberger og Koolhaas:
FUSION er en sammenkogt ret af opdateret viden om liv og frugtbar sameksistens

HOLLAND – I udkanten af metropolen har Joubertstraat i Amsterdams Transvaalbuurt ikke gjort særlig stads af sig. Indtil nu.

På matriklen nr. 15 i gaden har Marlies Rohmers tegnestue været en tur i gryderne og kogt en ret med eksotisk duftende krydderier, men på en sand nederlandsk fond af solide, nordeuropæiske principper, testet og godkendt i Amsterdam Skolens murede byhuse: Åbenhed og klarhed med form og materialer, der følger af funktionen.

Vi ser på Fusion.
Fusion er navnet på de 1575 m² til 1,6 mio € der fra officiel side er blevet kaldt 'et multifunktionelt fælleshus.' I Fusion kalder imamen imidlertid også til bøn, for Transvaalbuurt er et område i Amsterdam, hvor folk i gaderne er lidt gyldnere i pigmenteringen, end tilfældet er hos flertallet af etniske nederlændere. De bærer navne som Ahmed, Amira og Mohammad, og slægtens træ har sandsynligvis rødder i egnen omkring Marrakech eller i det østlige Tyrkiets fjerne bjerge.

Så nok er Fusion et kulturhus. Men Fusion er også et multikulturelt religiøst samlingssted: En moské. Og det fremgår af konteksten og i arkitekturen, men på den gode måde. En muslimsk arkitektur er filtreret gennem Marlies Rohmers nederlandske optik og har fundet veje væk fra orien-

talske minareter og kupler, frem mod andre værdier i mellemøstlige trossamfunds æstetik som mosaik og filigran. Fælles har Amsterdam Skole og islam arkitektur samtidig en kærlighed til materialitet og den robuste masse, kombineret med ornamentik.

Det udnyttes i Fusion.

Murede rosetter

Det sker bl.a. med det murværk, som også blev Amsterdam Skolens emblem. I fusionen med islam er murværket prægtigt præsenteret i facadens ornamentik af stiliserede murede rosetter, mæanderborte i først en enkelt løbers bredde, siden halvanden. Ankomsten kranses i tilgift af et flettet filigranmurværk, kronet af bredrammede, hvidlakerede vinduespartier, centralt stillet i den tredelte facade. Både kulør og ramme er den arkitektoniske gryderets artikulerede hilsen til naboerne fra 1920'ernes Berlage-masterplan i Amsterdam Skolens stil.

- For på mange måder er arkitektur som gastronomi og det at lave mad: Det handler om at blande ingredienserne rigtigt, så de fremhæver og bestyrker hinanden, argumenterer Marlies Rohmer i en kommentar til det multietniske kulturcenter.

- Hver for sig er de enkelte komponenter måske ikke noget særligt, smager måske ikke engang

Fletmurværket indrammer kulturcentrets ankomstparti og er udført med slanke Flensborg sten (228x108x40 mm).

Ornamentik og massivitet er to værdier, Amsterdam Skolen og muslimsk arkitektur har til fælles. | Foto: Luuk Kramer

specielt godt. Men sammen giver de et fantastisk måltid. God arkitektur kan ikke beskrives gennem de enkelte materialer, men skal opleves i materialernes ensemble, understreger Rohmer.

Tilføjjelsen er, at den gode arkitekt på samme måde skal beherske andet end netop evnen til at blande materialerne rigtigt. I andre lag af forståelsen for arkitektur ligger viden om psykologi, sociologi, politik, økonomi og andre discipliner, der bringer i anvendelse for at beskrive menneskers adfærd.

- Den viden kom os ikke mindst til gode i denne diskussion om kulturernes træfninger, der ideelt skal føre til, at vi frugtbart og gavmildt vil adoptere konventioner og kutymen fra hverandre, noterer Marlies Rohmer, der havde et fyldigt hold fra tegnestuens 20 ansatte med på den vigtige opgave til Transvaalbuurt.

Tre formater

Til det fuldstændigt afgørende facademurværk valgte arkitekterne en specialversion af mursten fra Petersen Tegl med et symfonisk farvespil fra lys gul over rødt, orange, brunt og gråt til sort. Det er nuancer og struktur, der kan sammenlignes med solens ofte dramatiske møde med en skydækket horisont.

Med valget af strukturmur i repeterende mønstre og flettede forbandt var en ensfarvet sten måske i spil som kontrapunkt?

Marlies Rohmer: - Nej. Valget af Petersen Tegl med deres overflod af struktur og farvespil var indlysende rigtigt til denne opgave. Jeg tog selv på en studietur til teglværket og rundt i Danmark. Derefter havde jeg tabt mit hjerte. For netop disse Petersen sten reflekterer på det smukkeste mosaikkerne i den muslimske æstetik. Ikke alene har vi anvendt blandingen fra to farvekompositioner – Petersen D48 og D49. Vi har også taget tre forskellige formater i anvendelse: Dansk Normal Format, DNF, det tyske hamburger format, der er bredere, og det slankere Flensborg format.

Som en sidste manifestation af mosaik, mønster og rigdommen på struktur, stofflighed og taktilitet arbejder Rohmers arkitektur med en markant sokkel af fem rilleskifter af glaserede Petersen Tegl. Det underste af skifterne ses kun halvt, som skød det sig vej op gennem terrænet og giver liv til følelsen af, at her i Amsterdams Transvaalbuurt, netop her, spirer Aladdins kultur-rigdomme op af jorden.

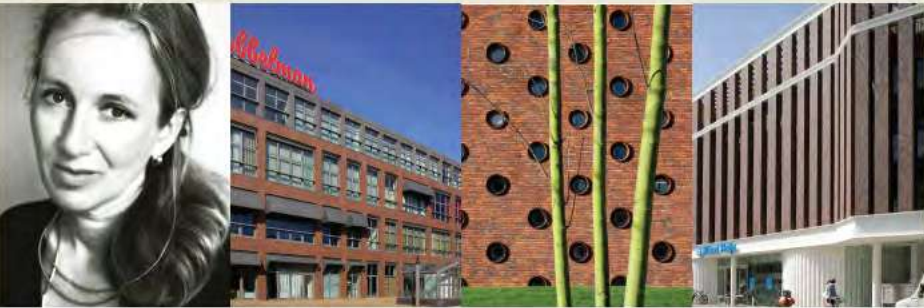
Og integrationen er fuldendt.
Se flere fotos af Fusion på www.petersen-news.dk

Vinduerne er lysende kontrapunkter i aftenmørket. | Foto: Luuk Kramer

Marlies Rohmer er født 1957 og blev arkitekt i 1986, elev af Herman Hertzberger og Rem Koolhaas. Derefter etablerede hun Architectenbureau Marlies Rohmer. Designprocessen er drevet af et ønske om at udforske og forstå de sociale og kulturelle ytringer i det omgivende samfund. Resultatet er en stærk og ekspressiv arkitektur. www.rohmer.nl

Arkitekten Marlies Rohmer. Foto: Marina H. Lothringen.	Nordwijk 2008. Foto: Scagliola / Brakkee.
Dobbelmann projektet: Ombygning af industribygning til boliger og institution. Nijmegen 2008. Foto: MooyWerk Marijke Mooy	Noordkop, Spaamdammerdijk: Butikker, boliger, ateliers. Amsterdam 2007. Foto: Luuk Kramer.
De Zeester: Daginstitution for mentalt handicappede.	

← Murværk er også det gennemgående tema i auditoriets indretning.

↓ Galtrup Efterskoles nye auditorium ligger i en rotunde, symbolet på fællesskab. Arkitektur af By & Bygning, Nykøbing Mors. Murværk: Petersen Tegl D76.

I midten af alt

Et nyt tyngdepunkt på Galtrup Efterskole på Mors er en cirkelrund multisal. Skolen har samtidig fået nye klasseværelser.

DANMARK – Skal fællesskabet vises i en form, så er det en cirkel.

Det mener arkitekterne på tegnestuen By & Bygning i Nykøbing på Mors. De fik til opgave at udvide Galtrup Efterskole i Erslev med 700 kvadratmeter, der indeholder tre klasseværelser, lokaler til musikundervisning og et auditorium til foredrag og events. Galtrup er et af Danmarks historiske kulturcentre med landets

ældste efter- og friskoler, etableret 1861-64 og et smukt forsamlingshus, Det Ottekantede, opført 1876.

- Den historie forpligter, når man skal bygge på den adresse, argumenterer sagsarkitekten fra By & Bygning, Bjarke Støvring Sørensen. Projektets hovedtema blev rotunden som det synlige symbol på fællesskabet, fortælling og sangen, tre grundbegreber på Galtrup

Efterskole. Samtidig giver rotunden en ny tyngde til det gårdrum, der ligger som en krans uden om.

- Den virkning opnår vi med murværk, forklarer Bjarke Sørensen. Og valget af mursten fra Petersen Tegl med den lødige D76 i kikkerten var ligetil. Den sten leverer ikke bare den nødvendige substans, men også den stofflighed, der for os projekterende var så vigtig og

attraktiv, at vi måtte hjælpe lidt til med finansieringen, lyder den overraskende melding!

- Og det har vi absolut ikke fortrudt, erklærer Bjarke Sørensen, for Galtrup Efterskole er stolte af deres nye bygning; og på tegnestuen, ja, der har vi fået det flotteste visitkort!

→ Landratsamt Emmendingen stråler af lys og sol ude som inde, her med indvendigt murværk af Petersen Tegl D72 i selskab med hvidgrans paneler.

→→ To forskudte lænehuse med murværk af Petersen Tegl D72 er plandisponeret med henholdsvis fire og tre etager. Arkitektur: Fuchs Maucher Architekten.

Velkommen til syden

*I det sydlige Tyskland er der tradition for lys, varme og livlighed.
De kvaliteter træder i karakter i et nyt domicil til Landratsamt Emmendingen*

TYSKLAND – Landratsamt Emmendingen er et offentligt administrationskontor med en geografisk placering i Tysklands 'dreiländereck' og dermed nabo til både Schweiz og Frankrig.

- Traditionen er lyse, pudsede facader og, hvor der bruges mursten, da lyse mursten, understreger arkitekt BDA Michael Maucher, partner i Fuchs Maucher Architekten.

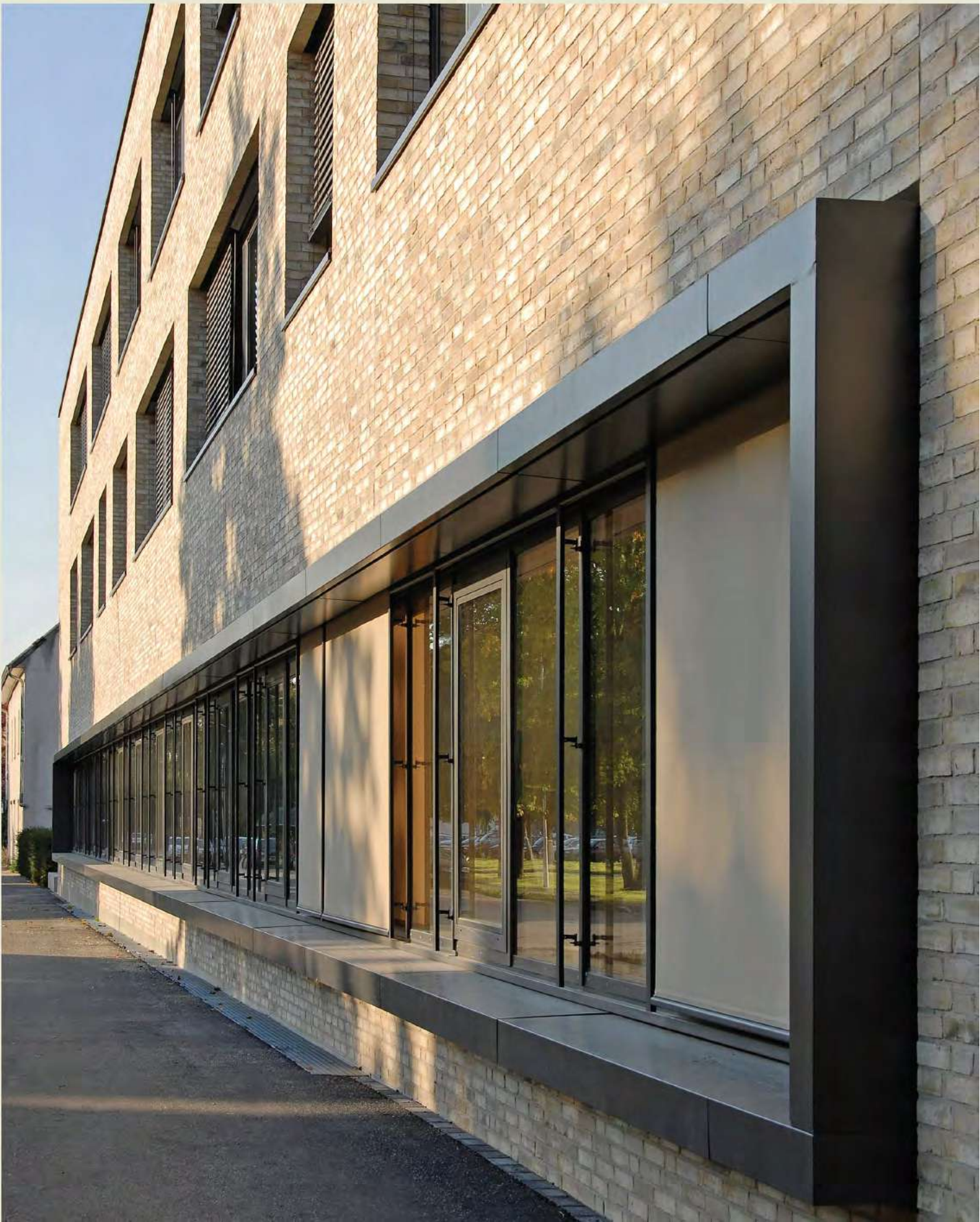
Plandispositionen af Landratsamt Emmendingens 5000 m² er udført som to forskudte bygningskroppe, der indrammer rekreative, lyse atrier:

- Sigtet har været et tema af lyse naturmaterialer som elementvægge af hvidgran, sandstensgulve, hvide betonlofter og murede facader af Petersen Tegl D72, der samtidig reducerer behovet for vedligehold, forklarer Michael Maucher.

Fuchs Maucher Architekten er optaget af Petersen Tegls lyse, strukturerede mursten, fremstillet i en specialproces med hvidt porcelænsslam:

- Stenens uregelmæssige overflade, dens brænding og dens farvespil er garant for store oplevelser med det murværk, mener Michael Maucher. To faktorer gjorde udslaget: Stenens holdbarhed og minimum af vedligeholdelsesbehov og så den kendsgerning, at det er Petersen Tegl 72, der giver hele bygningen dens usædvanligt gæstfrie og varme stemning.

Velkommen til syden!

→ En spændstig og livlig facade med vinduespartier, indrammet med aluminiums lameller, en delta-løse, der bidrager til struktur og dybde.

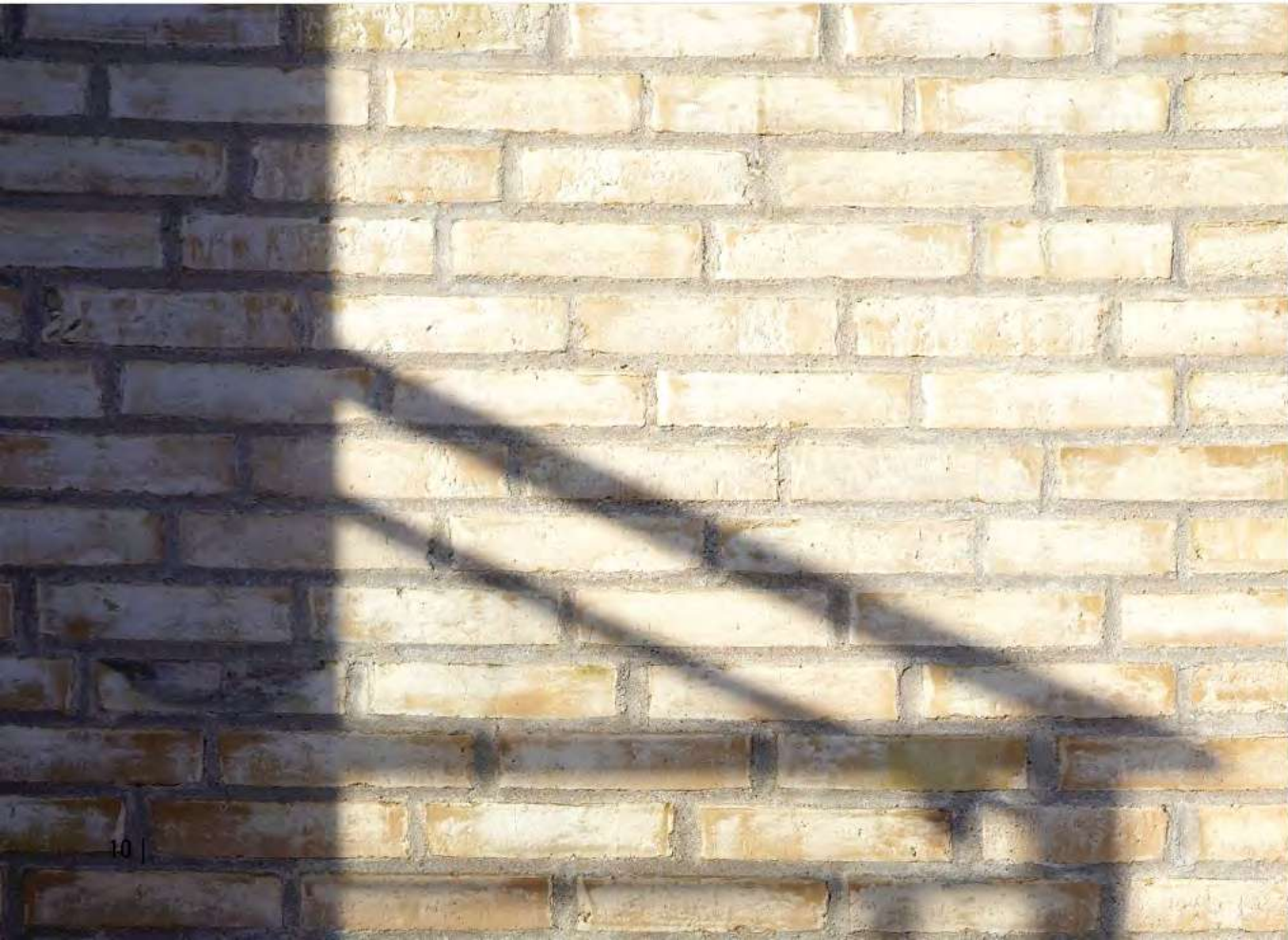
Solister i kor

Arkitekt Uwe Heinhaus om D71:
- Der er noget forunderligt med de sten.
Tæt på har de hver sin personlighed,
i flok danner de en smuk harmoni

TYSKLAND – Det var ingen let beslutning, da Heinhaus Architekten skulle vælge sten til det nye byggeri på Kollwitzstrasse 22 i Berlin: 24 økologisk planlagte, bæredygtige familieboliger.
- Årsagen var, at der var et stort udvalg af andre materialer, også mursten til sådan en opgave, og i byggeregnskabet er mange alternativer billigere, forklarer Uwe Heinhaus, Heinhaus Architekten.
Alligevel pegede pilen til sidst på Petersen Tegl D71: - Afgørende var netop den stens lyse, næsten transparente karakter, dens rigdom af variationer og dens evne til på afstand at indgå i orkestret, mens hver sten tæt på leverer den samme spændstighed, som man eller kun oplever i unika.

Samtidig skulle murværket fremstå i en helstøbt, ypperlig kvalitet i Kollwitzstrasses gaderum såvel som i rammen om den fælles have, der bliver familiernes samlingspunkt om sommeren. Eksemplet viser, at det ofte er arkitekturens opgave at danne en fællesnævner af konsistens og bonitet for mange interesser, ja, for almenheden. Netop den problemstilling var også central for Hamburg-tegnestuen AG horizont i bestræbelserne på at opføre en hjørneejendom på Schillerstrasse 21 med 13 boliger.

Personligt
DANMARK – Huset er nabo til St. Petri kirken i Altona (Johannes Otzen 1883.red.) af rødt murværk og i kvarteret er der en del lyse, pudsede facader, de fleste af flot valør: Her var der bud efter

↑24 familier dannede deres eget boligselskab og byggede fælles boligejendom i Kollwitzstrasse i Berlins Prenzlauer Berg kvarter. | Foto: Stefan Dauth.

←D71: Lys og skygge i spil i murværket på Howitzvej, Frederiksberg | Foto: Peter Jørgensen

→Boligprojekt i bydelen Frederiksberg, nabokommune til København: 27 boliger af Årstiderne Arkitekter med gyldne træsorter i dialog med Petersen Tegl D71.

noget personligt og anderledes, hedder det i en udtalelse fra AG horizont. I tilgift ønskede bygherren Potenberg Grundstücksverwaltung GmbH & Co KG en facade med et minimum af vedligehold.

- Der var ingen tvivl om, at murværket skulle udføres med Petersen Tegl D71, konstaterer arkitekt Kirstin Pugat, AG horizont. Bygningens grundetage blev supplerende trukket tilbage i facaden og opført med Petersen Tegl D54: - Resultatet er, at de øvrige fire etager virker lette og svævende.

På den danske tegnestue Årstiderne Arkitekter har de også forstået den effekt og endda skruet lidt op for gashåndtaget: Til en boligejendom på Frederiksberg for udviklingsselskabet Sjælsø gruppen danner den dunkle, næsten sorte D99 basis for

et sprødt, transparent D71 murværk. Så er pointen slået fast, så vi aldrig glemmer den!

- Valget af en kulbrændt sten med variation i struktur og farve var oplagt til et hus på en så prominent adresse, hvor ekstra vitaminer til opleveren er påkrævet, noterer sagsarkitekten hos Årstiderne Arkitekter, Mikkel Westfall.

I drøftelserne med Frederiksberg kommune var der heller ingen slinger i valsen, da beslutningen om murværk til de i alt 27 boliger skulle træffes: Petersen Tegl D71!

Schillerstrasse 21 i Hamburg: AG horizont Architekten har projekteret loggia altaner med murværk af Petersen Tegl D71 på en basis af Petersen Tegl D54. Ejendommen ligger som kronen på en fin, klinkebelagt plads, der er et tyngdepunkt i Hamburg-bydelen Altona-Altstadt Petrikirche.

↓ Facade mod Howitzvej på Frederiksberg: Glaspartier veksler med lyst, transparent murværk af Petersen Tegl D71.

En personlig fortolkning af mursten: Anthony Stellaccio arbejder både med format og struktur i sin bearbejdning af tegl. | Foto: Anthony Stellaccio.

Livet i 1050°C

*Mursten er røde som blod, hvide som øjets æble, tændernes emalje, de nordisk blonde.
Kan du høre stenens åndedrag?*

USA – Anthony Stellaccio er en amerikansk keramik kunstner, der arbejder med mursten. Specielt Petersen mursten.

- Overfladen på enhver Petersen sten er som et lille maleri. Det er faktisk svært for mig at vælge sten til mit arbejde, for hver eneste sten er lige smuk på sin egen måde, lyder det fra Anthony Stellaccio. Siden 1996 har Stellaccio arbejdet med ler og tegl, fra 2004 med mursten efter studier i blandt andet Vilnius, Litauen. I 2008 ankom kunstneren til Petersen Tegl gennem fælles bekendte, keramikerne Heidi og Aage Birch i Haderslev.
- Mit ophold hos Petersens teglværk har vist mig, at alt er muligt med teglsten, beretter Anthony Stellaccio. Hvis man formulerer en

opgave til Petersen Tegl, så løser de den. Findes der ikke et produkt på hylderne, der i sig selv er løsningen, så opfinder de et. Selv en kunstner som mig, der kan fremsætte mange usædvanlige ønsker og krav, fandt hos Petersens alt det, jeg havde behov for til mit arbejde.

Og så er mursten ikke bare struktur og form, minder Stellaccio os om. Deres overflade er – i hvert fald, når det gælder Petersens, siger han – endnu vigtigere.

- Hver sten har en skønhed, så det næsten gør ondt, at så meget af den bliver skjult i murværket. Ingen vil nogensinde se de dele af stenen igen. Sørgeligt, ikke?

Stellaccio, der er født i Baltimore Maryland

og fik sin keramiske uddannelse fra Maryland Institute College of Art i 2000, udforsker den udveksling, der sker mellem den brændte ler som materiale og de mennesker, der udfører processen: - Hos Petersen Tegl er medarbejderne ærligt optaget af teglets kvaliteter, ikke bare de tekniske data, men også de æstetiske muligheder: Hvordan ser det ud? Med en masse viden i bagagen om de forskellige sorter af ler udfordrer de hele tiden teglets muligheder, afprøver dets grænser. På det teglværk er de både teknikere og kunstnere, vurderer Anthony Stellaccio.

Som mange andre har han søgt efter et svar på det, der gør netop Petersen Tegl enestående og peger på entreprenørånden, nys-

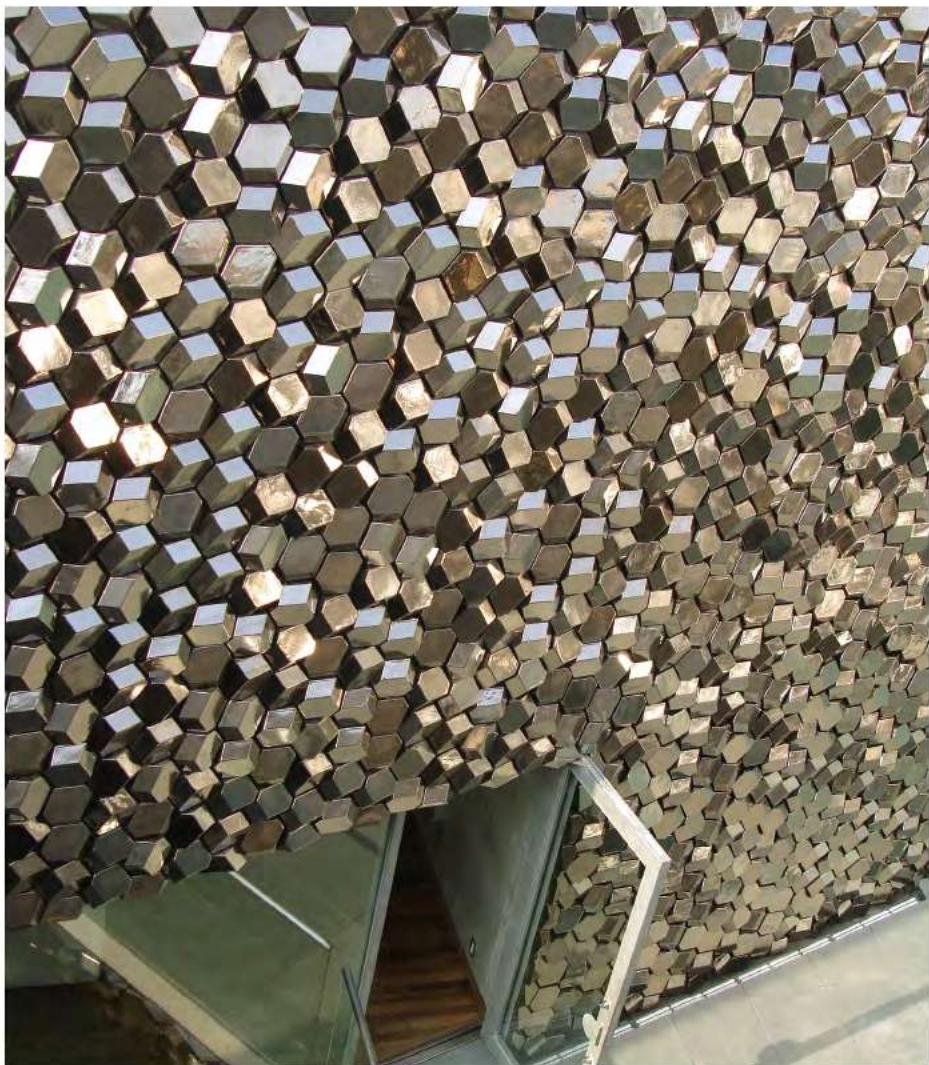
gerrigheden og lidenskaben for materialet tegl.

- Man skal virkelig have lyst til at arbejde med mursten og tegl, hvis man vil opholde sig hos Petersen Tegl. For der tales ikke om andet. Og det engagement og entusiasme spejler sig i produkterne. Det er den sjæl, der puster liv i stenene. Balancen mellem den industrielle proces og den menneskelige lidenskab bærer magi i sig. Jeg er ganske vist kunstner og kan godt komme til at overfortolke mine omgivelser. Men i Petersens tilfælde er jeg stensikker på, jeg har ret, insisterer Anthony Stellaccio.
- Jeg har aldrig set noget lignende.

Galleri af Anthony Stellaccios arbejder fra tiden hos Petersen Tegl: Skulpturer, omamenter, miniaturer.

Anthony Stellaccio under arbejdet hos Petersen Tegl - Sjælen, gør forskellen! | Foto: Helle F. Simonsen.

Takeo Obayashis Yu'un House i Tokyo af Tadao Ando. På væggene Olafur Eliassons Quasi Brick med platin.
Foto: Studio Olafur Eliasson.

Solen over Tokyo

Overnattende gæster hos Takeo Obayashi møder den udfordrende duo Tadao Ando – Olafur Eliasson. Det sker i Yu'un House

JAPAN – Vi tager dagslyset for naturgivet. For det er det. Men det bliver det ikke mere enkelt af. - For hvad er lys, spørger kunstneren Olafur Eliasson, andet end de evigt skiftende vilkår, der danner grundlag for opfattelsen af vore omgivelser. Den indsigt har dannet afsæt for Eliassons arbejde og forskning i en stor del af hans karriere.

Olafur Eliasson indgik i 2006-07 i et samarbejde med den japanske arkitekt Tadao Ando om et gæstehus til entreprenøren og kunstsamlere Takeo Obayashi. Andos projekt indeholder et gårdrum, hvis kunstneriske klædedragt blev lagt i hænderne på Olafur Eliasson. Han fortsatte her det arbejde, som han havde indledt fem år tidligere i dialog med kunstnerkollegaen Einar Thorsteinn: The Quasi Brick. Quasi Brick er en rombeformet tolvkant af tegl med en rigdom af variationsmuligheder. Quasi Brick blev præsenteret i den danske pavillon på Kunstbiennalen i Venedig 2003, men havde allerede inden da været anvendt til projekter i New York og Basel.

Quasi Brick versionen til Obayashis Yu'un House (Yu'un = himmelsk åndehul) er udført i samarbejde med Petersen Tegl og præsenterer sig med en eksklusiv overflade af platin. Fra tolvkantens rombeform reflekterer platinoverfladen lyset med den fineste nuancering gennem dages timer, efterhånden som Tokyos sol uforstyrret vandrer over himlen.

Olafur Eliasson: - Med solen ændres vores opfattelse af omgivelserne, måske bare en mikroskopisk destabilisering af den indsigt, vi allerede havde opnået, men nok til, at forskelligheden er afgørende for den måde vi opfatter og tænker på!

Olafur Eliasson – afstande opløses i Yu'un House og rummet fremstår åbent og lukket på samme tid.

Quasi Bricks tolvkantede rombe produceres som håndarbejde med et lag af platin.

Udsigt over Krakow med den gamle by i forgrunden, i baggrunden til højre den tyve etager høje Wieszowiec Not. Nu er der frit valg blandt 16 murede facader. Foto: TU Dresden.

Hjem fra Krakow

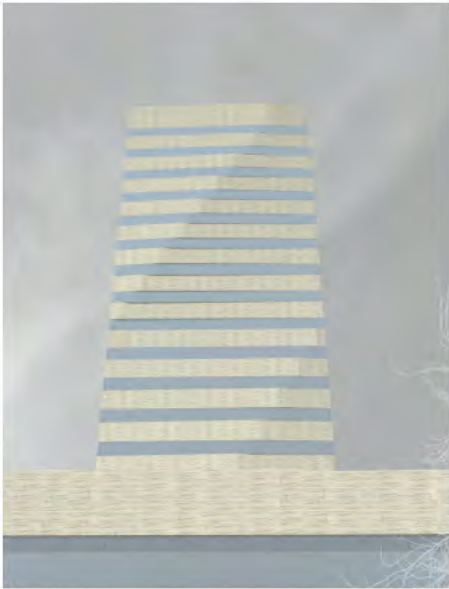
Der var dømt tertiær ungdomsfest da arkitektstuderende fra Technische Universität Dresden udforskede murstenen

TYSKLAND | POLEN – De står der med de nybrændte mursten, materialet fra Danmarks tertiære fortid, for tusind millioner år siden. Selv er de fleste lige fyldt 20. De studerer arkitektur på tredje semester på Technische Universität (TU) Dresden, og deres professor er danske Carsten Lorenzen. - Murstenen er en komponent, der taler til de unges selvforståelse; den kan præstere det unikke, det synlige og det detaljerede budskab.

Det er der behov for i et samfund med skærpet konkurrence og uddøende fællesskab, har Carsten Lorenzen sagt. Anledningen er samarbejdet mellem TU Dresden og Petersen Tegl, der nu har stået på i tre år: På den ene side de unge, uspolerede og ganske ufærdige, jomfruelige i deres forståelse af mursten med lidenskab uanfægtet af byggeriets praktiske trakasserier og det-ka-ikke-lasig-gøre-mentalitet. For de unge på TU Dresden

Franziska Firl: Petersen Tegl D51.

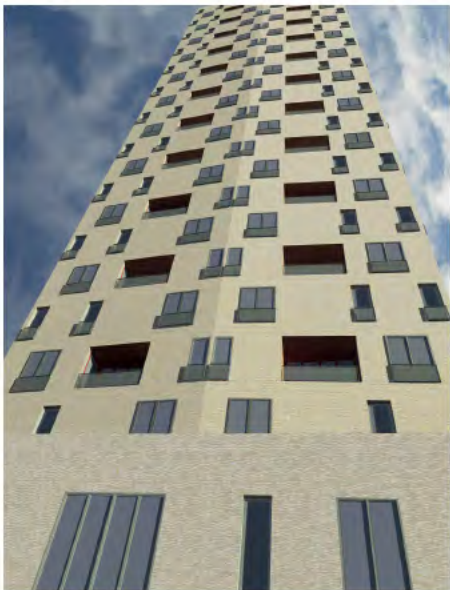
Katharina Fischer: Petersen Tegl D71.

Christine Gebert: Petersen tegl Kolumba™ K22 og K70.

Anja Hahn: Petersen Tegl D98.

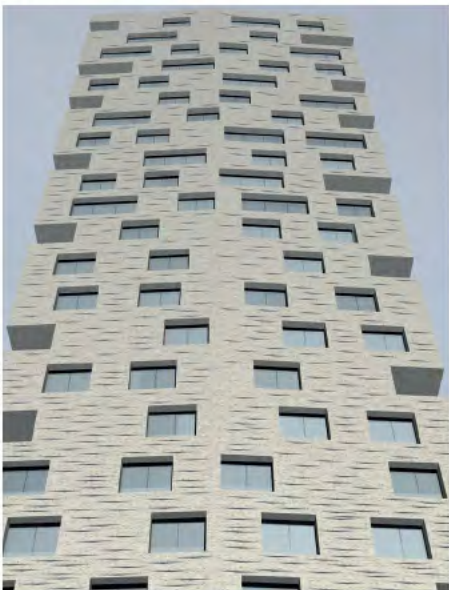
Marlen Johne: Petersen Tegl D71 og D90.

Sacha Kellermann: Petersen Tegl D51.

Christoph Meinhardt: Petersen Tegl D58.

Sylvia Richter: Petersen Tegl D91.

Ariane Sambale: Petersen Tegl D58.

Katharina Schwörer: Petersen Tegl D71.

Judit Vig: Petersen Tegl D99.

Susann Zech: Petersen Tegl D71.

er intet umuligt. Og det er den lyst til angreb på livet, der kan føre udviklingen videre, også for Petersen Tegl. På den anden side står teglværket med 218 års erfaring i ikke bare at fremstille mursten, men også at mure med dem. I mødet mellem de to parter frigøres de nye, kreative kræfter.

Fakultetet for Arkitektur på TU Dresden og Carsten Lorenzen formulerede semestrets opgave i efteråret: Wieszowiec Not i Krakow,

Polen, er en 20-etagers bygning, et betonskelet, ufærdigt og facadeløst, påbegyndt 1975 som hovedsæde for Naczelna Organizacja Techniczna, men standset i 1979 p.g.a. manglende finansiering. Projektér en muret facade!

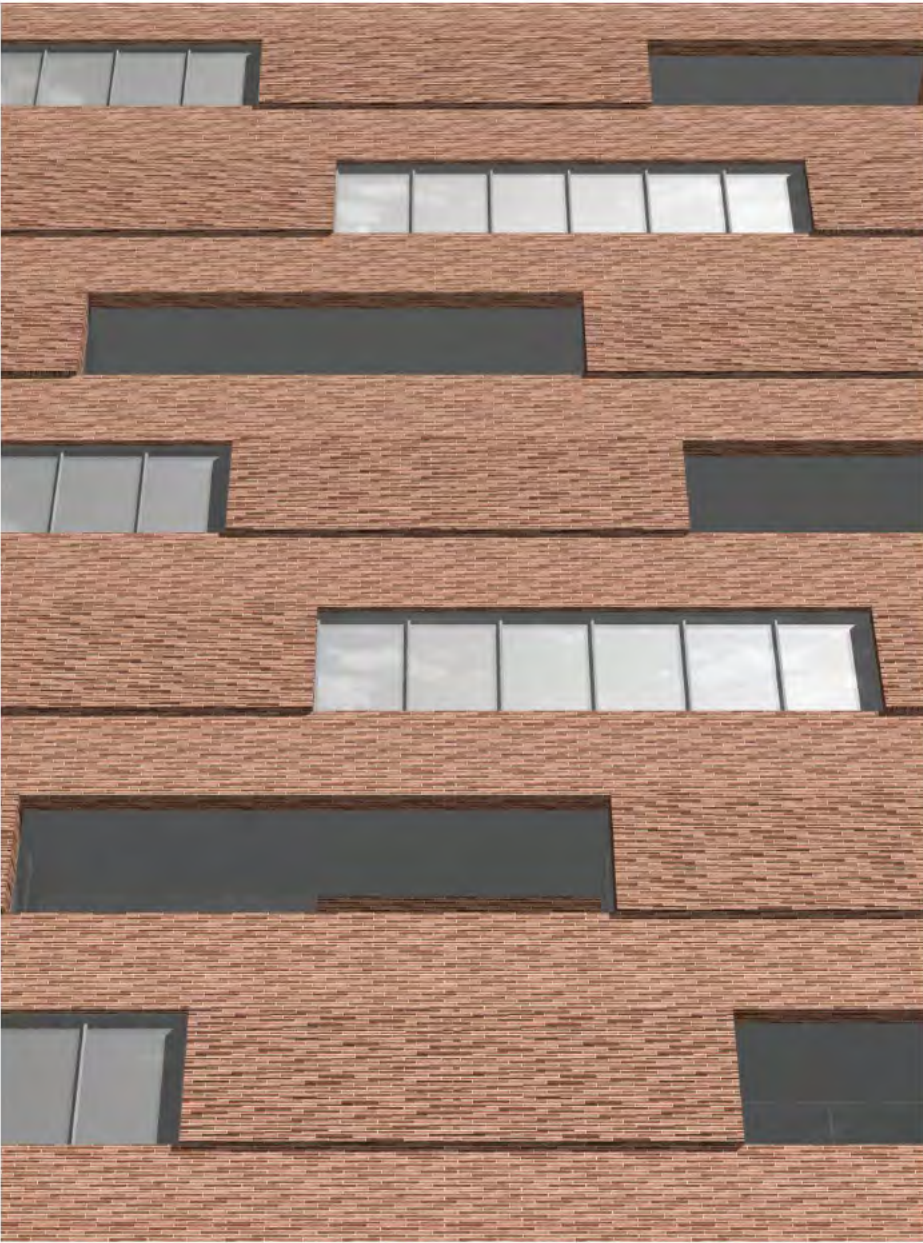
Det kom der 16 friske bidrag ud af til en konkurrence, der blev bedømt af en jury. I den sad faglærere fra TU Dresdens Fakultet for Arkitektur, nemlig arkitekterne Christian Hellmund og Reinhard Mayer, professor

Carsten Lorenzen samt fra Petersen Tegl Christian A. Petersen og arkitekt MAA Peter Zinck. Juryen kårede tre finalister samt en modtager af en Særpris for Kreativ Æstetik.

Carsten Lorenzen: - Vores tid opfordrer til en billedskabende arkitektur. Til at løse den opgave byder murværket på en autentisk materialekvalitet, der giver mange muligheder, uden at resultaterne bliver effektjagende. Det synes jeg, de unge studerende tydeligt har bevist.

Lorenzen glæder sig over, at samarbejdet med Petersen Tegl er med til øge de studerendes tekniske indsigt og kompetence.

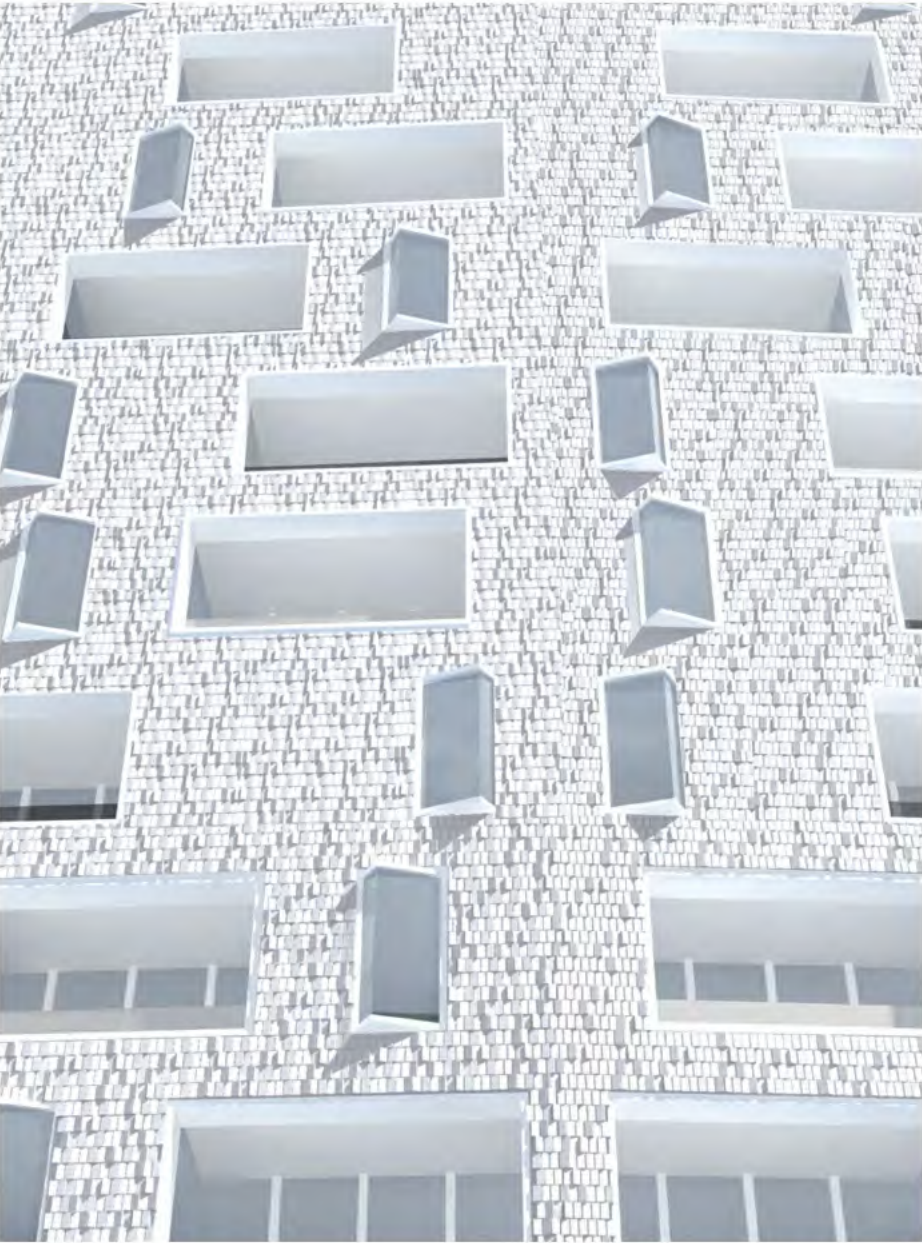
- Det samarbejde gør, at deres projekter ikke bare er smukke og forskende, men også bygbare, understreger Carsten Lorenzen.

1. præmie

2. præmie

Særpris

Krakow konkurrencens 1. præmie gik til Katrin Michaelis for dette ikke bare harmoniske, men også rationelt bygbare facadeprojekt med Kolumba™ K33.

Idérigdommen gav plads til en Særpris for Kreativ Æstetik. Den modtog Inga Federe for denne facade med kippede og glaserede Petersen Tegl D71 på højkant.

2. præmien modtog Jessica Kempe for dette projekt med Petersen Tegl D58: Klart sprog og en rytmisk struktur, der gør den store facade nem at aflæse.

3. prisen gik til Florian König for hans usædvanlige facade, der fremhæver de 90 m høje konstruktioner med et let tapet af Petersen Tegl D91.

3. præmie:

Murværk i begnønt atmosfære på på Bernadottestrasse. Archipark Architekten har stået for design af de fem rækkehuse. | Foto: Oliver Heissner.

I mestrenes skygge

I Hamburgs forstæder fortsætter Archipark Architekten den stærke tradition for murværk. Det sker med Petersen D36

TYSKLAND – Tre husblokke væk ligger Lyserstrasse med arkitekten Karl Schneiders (1892-1945) smukt murede rækkehuse fra 1929. Og rundt hjørnet på Rulantweg skrev Gustav Oelsner (1879-1956) to år tidligere under på tegningerne til sit bud på moderne familieboliger i række: Signaturen var byggeborgmesterens berømte gyldne mursten.

Vi er i Altonas bydel Ottensen-Ottmarschen. Og der er dømt mursten.

Den kendelse fulgte Archipark Architekten, da Eva & Jan Wagner slog de første streger til Bernadottestrasse 89-97, fem moderne rækkehuse i tre etager: - Vi skulle have murværk! Ikke kun på grund af traditionen, men også fordi murværk – og netop det murværk – understøtter facadens kunstneriske målsætning.

Archipark tegnede facader med forskudte tvillingevinduer i varierende brystningshøjde: - Målet var at skabe en varieret udsigt fra alle boligetagerne og, at bidrage til kvarterets kvaliteter med en levende, dynamisk facade. Her er selve valget mursten af den største betydning.

Archipark Architekten valgte Petersen Tegl D36.

- Netop den sten åbner en facade med både liv og dybde og som ikke er hverken for lys eller mørk. De overvejelser var meget centrale for os, siger Ewa og Jan Wagner.

- Facaden skulle fremstå lys i den bestående kontekst, men samtidig ville vi gerne at stenen - i selskab med Hamburgs murværkstradition - holdt sig indenfor den skala af røde nuancer, man vil opfatte som naturlig for mursten, tilføjer Ewa Wagner.

Det gør Petersen Tegl D36.

Et anker af sten

Fjordglimt: 15000 m2 boliger og butikker på en basis af murværk, udført med Petersen Tegl D38.

DANMARK Ved Limfjordens bred i Nørresundby ligger boligbyggeriet Fjordglimt. Aarhus Arkitekternes kombinerede butiks- og boligbyggeri melder sig med tyngde og kvalitet, modernitet og transparens. Det første er tilgodeset med en muret basis af Petersen Tegl D38, en sten med ikke bare vægt, men også struktur og dybde. Murværket omkranser boligbyggeriets grund og danner en bastion til beskyttelse af den hyggelige gårdhave, der dannes over butikkerne i grundplanet. Herpå placeres boligerne som hvide kuber i vekslende etagehøjder, inklusive prægtige lysindfald og udsigt gennem rigelige glaspartier: Modernitet og transparens. Fjordglimt er med sine adskillige butikker - herunder et supermarked - og 100 boliger en udfordring at indpasse i det harmoniske bymiljø. Men nedtrapningen i bygningens boligetager skaber en stor lys tagterrasse og muliggør et smukt udkig til fjorden.

Sandsigeren

Volkwin Marg blev den første modtager af prisen Gustav Oelsner Ziegel fra Architektur Centrum Hamburg, for sit arbejde med 'sandhedens materiale'

Arkitekt Volkwin Marg i Speicherstadts ekspressive miljø – murværk og vand i musikalsk og uophørlig dialog. | Foto: Martin Rohmann.

TYSKLAND – 'Vi kan ikke bearbejde vores historie gennem benægtelse og ødelæggelse. Vores rolle i historien er at sanse den, føre den videre og derved gøre op med den.'

Det er et af mange efterhånden kendte citater fra den tyske arkitekt Volkwin Marg. Som kronen på en lang række af priser og æresbevisninger har han nu som den første nogen sinde modtaget den nyindstiftede pris, Gustav Oelsner Ziegel, af Architektur Centrum Hamburg.

'En gang havde vi faktisk også i Tyskland mange flere autentiske teglværker', bliver måske et andet af hans bevingede ord, for sådan sagde den forhenværende arkitekturprofessor ved universitetet i Aachen, Volkwin Marg i en kommentar, da prisen blev overrakt. Prisen fik han for sin indsats for Hamburgs bygmesterarkitektur, specielt for den måde, hvorpå han har fremhævet hansestadens berømte murværk.

Prisens trofæ er derfor – selvfølgelig – også en mursten med inskription; men ikke en hvilken som helst mursten: Det er en Kolumba™ sten fra Petersen Tegl, oprindeligt skabt til Peter Zumthors berømte kunstmuseum i Köln.

Den tyske murstensarkitektur er under pres, erkender Marg, for i bestræbelserne på at skabe bedst muligt isolerede huse forsvinder de historiske teglfacader under kunststoffer, puds eller andre beklædninger.

Også for hans kamp imod denne tendens modtog den 72-årige arkitekt sin Gustav Oelsner Ziegel.

- Vi er vidne til en udvikling i den forkerte retning og et resultat af et klimahysteri, som ensidigt vil bekæmpe energispild gennem uovervejede bygningsbeklædning, konstaterer Volkwin Marg med et sørgmodigt udtryk i de kloge øjne. I sit hele arkitektoniske virke har han værnet om byggeriets kultivering, ikke mindst med murstenen som den mindste færdige byggekomponent på jorden. I Margs optik er fremskridt lig med videreført tradition og tradition med bevaret fremskridt. For ham handler arkitektur derfor om kulturel dialog, om kærlighed til den historisk opståede by og om byens identitet.

Sandhedens materiale

- En af Hamburgs mest berømte arkitekter efter den store brand i 1842, Alexis de Chateauneuf, romantiserede murstenen til at være 'sandhedens byggesten'. Hvor sand, den er, kan man selv konstatere ikke kun i Hamburg, men også Altona. Her står murværksbygninger, også efter mere end et århundrede, som monumenter over romantikkens mesterarbejder, reformarkitekturen, ekspressionismen eller den tidlige moderne – f.eks. Chateauneuf, Schumacher, Höger, Oelsner. Alle kan de ses som funklende stjerner, beretter Volkwin Marg.

Hamburgs ekspressionistiske arkitekter – som Fritz Höger – anvendte hårdt brændte røde mursten til at skabe en 'ædelsten, skabt af ild og jord', som sommetider fik en blå glasur eller endda blev forgyldt. Og Gustav Oelsner – der har givet navn til prisen – demonstrerede med sit moderne boligbyggeri i slutningen af 1920'erne i Altona en betydelig bygmester æstetik, oftest med gule mursten.

Arkitekterne von Gerkan, Marg und Partner har gennem deres 44-årige virke altid haft et skarpt blik for Hamburgs karakteristiske murstensbyggeri og byens eminente beliggenhed ved floderne Elben og Alster. Tegnestuen har utrætteligt arbejdet for at udnytte de fordele, der følger heraf.

Derfor var Volkwin Marg også den første arkitekt og byplanlægger, der skabte den vision omkring Hamburgs HafenCity, som nu er ved at blive en realitet: Boliger, butikker og institutioner i en pulserende blanding, hyppigt med facader af murværk.

Med egne murværksbyggerier er Volkwin Marg og tegnestuen selv aktive i videreførelsen af Hamburgs murstenstradition. Blandt mange projekter fremhæves Hanse-Viertel, Hotel Steinberger, det Tysk-Japanske Center på Fleetinsel, Zürichhaus og Hamburger Fischmarkts sociale boligbyggeri.

Historien er sanset, registreret og videreført! Også derfor modtog Volkwin Marg Gustav Oelsner Prisen 09.

Murværk er et adelsmærke for Hamburg, noterer Volkwin Marg. I tegnestuens portefølje finder man fx Hanse Viertel og boligeme på Hamburger Fischmarkt | foto: Heiner Leiska, samt Deutsch-Japanisches Zentrum | foto: Klaus Frahm.

Discount med følelse

To nye butikscentre af Arkitema og arkitekt MAA Torben Juhl

DANMARK – I Hellerup og i Birkerød i nærheden af København findes aktuelt to eksempler på, at butikscentre kan indpasses i et sårbart forstadskvarter med omsorg og pl: Formsproget er moderne, materialerne historiske.

Som arkitekt hos Arkitema var det Torben Juul der slog stregerne til begge projekter med Dansk Projektinvest som bygherre. Ryvangscentret er nabo til Hellerup Station og Posthus, eksponenter for et historicistisk formsprog. Centret fremstår med et murværk af D49 i fin balance med de ældre naboers. Løsningen fungerer tilsvarende på Vasevej i Birkerød, et kvarter præget af solitære bygninger i vekslende størrelse ned til villaer, mange murede.

- Tegl giver både dybde og tyngde og er med til at understrege den beskedne skala, hvori vi gerne vil indpasse os, forklarer arkitekt MAA Torben Juul, der siden har etableret sin egen tegnestue: 1-1 Arkitekter i København.

- Netop Petersen Tegl D49 har en kulbrænding med røde og gyldne toner, skiftende til grå og sort, der er perfekt til disse omgivelser, vurderer Juul. ,

Murværk og lameller af træ er begge materialer, der passer både til omgivelser og skala. Vasecentret, herover, på Vasevej i Birkerød har kun en enkelt butikslejer, resten af arealerne er udlagt til boliger. Ryvangscentret, herunder, er på 900 m² og består af boliger og to butikslejemål. Materialer og formsprog arbejder sammen om at skabe den intime skala.

Slotshusene er 48 rækkehuse i udkanten af Hørsholm, projekteret af Arkitema. Bebyggelsen slanger sig gennem det skrånende landskab. Foto: Peter Jørgensen.

Vejen til dengang

Det lyder som ren fred og idyl. Og det er det. Landsbyer har som regel en lang historie, men det gælder ikke alle. Vi besøgte to nye

DANMARK – Destilleret på gadekær og andedam, grønne marker og græssende køer opstår netop nu nye landsbyer i det nordsjællandske landskab. Det er opdateret dansk hygge anno 2009.

Sådan et eksempel er Dageløkke Ege ved Humlebæk, udviklet af MT Højgaard. Et andet er bebyggelsen Slotshusene i nærheden af Hørsholm med JM Danmark som projektansvarlig.

Kan arkitekter tegne en moderne landsby, når den ellers pr. tradition udvikles over århundreder? Dageløkke Ege af Kieler Architects og Slotshusene af Arkitema gør i hvert fald forsøget. Elementerne er lave, tætte bebyggelse af huse i rækker og serier, samlet omkring fortrolige gårdum og små haver. Skalaen er intim og minimal, den danske målestok.

Og så er arkitekterne enige om, at en dansk landsby er muret. Murværket spiller en stjernerolle i projekterne, der i øvrigt prises for deres følsomhed overfor det landskab, der er deres ramme:

- Slotshusene præsieres for sin landskabelige indpasning og de gode indbyrdes rumligheder samt sin gennemførte og enkle materialeholdning, lød det i juryens indstilling, da bebyggelsen modtog forskønnelsesprisen for Hørsholm kommune.

Ingen har måske sagt det bedre end maleren C.W. Eckersberg (1783-1853):

- For sådan er Danmark. Ingen natur uden menneske, intet menneske uden natur.

dageloekke-ege.dk og jmdanmark.dk/#/slotshusene/forside

Dageløkke Ege er 70 boliger i række- og klyngehuse. Bebyggelsen tager sit udgangspunkt i landskab og landsby. Arkitektur og plan: Kieler Architects.

↑Stemningen i en landsby anslås af murværk, mener Kieler Architects. Dageløkke Ege er opført med to typer Petersen Tegl, D76 og D72.

↓Arkitema valgte Petersen Tegl D91: Stenen medvirker til at opløse grænserne mellem bebyggelse og landskab. To-plans rækkehuse veksler med gårdhavehuse.

Lübecker evergreen

TYSKLAND - Den sten taler til alle aldre. Vi får positive vurderinger fra ikke bare familie, venner og naboer, men også fra tilfældige forbi-passerende.

Diplomingeniør, arkitekt Kay Thullesen har anvendt Petersen Tegl D91 til sit eget hus i Lübeck. Villaen i Danzigerstrasse fremstår nu gennemgribende moderniseret med nyt tag og den nye skalmur.

- Specielt godt synes jeg om den reducerede klinkes farvespil i de lyseste grå, diffuse toner – nærmest 'betonagtige', vurderer Kay

Thullesen, der har haft arkitektpraksis i Lübeck siden 1998.

- Netop den skala er også et frugtbart bidrag til husets omgivelser, tilføjer Thullesen, som placerer Petersen Tegl D91 i toppen af karakterskalaen som 'mere interessant og udfordrende end nogen anden mursten på det aktuelle marked'.

- Alt i alt er valget af den mursten en af den bedste beslutninger i mit liv, understreger Kay Thullesen.

← Arkitekten, der har tegnet huset og også selv bor på adressen, Kay Thullesen, og hans familie.

↓ Før og efter: Arkitekten Kay Thullesens hus i Danzigerstrasse har fået nyt liv med bl.a. en ny skalmur af Petersen Tegl D91. Foto: Achim Banck.

I fugens favn

En kommentar til Danmarks nye Rigsarkiv, tegnet af PLH arkitekter a/s
Af Arkitekt MAA Niels Kryger

DANMARK – Som et dunkelt fjeld rejser Rigsarkivets murede facader sig stejlt mod himlen, vinduesløse, fra fundament til den skarpskårne gesimslinje.

Men bygningsblokkenes alvorsfulde, enkle geometri, der som et fort sikrer de umistelige arkivalier, forfines af en på én gang simpel og raffineret dekoration. Skrånende, ganske svage forkastninger i forbandtet hen over de udstrakte vægflader danner intet repetitivt mønster, bærer ingen klar symbolværdi endstige tekstbudskaber, men tegner alene store og forskudte linjers løb som dekorative riflinger. Ornamentikken sker helt på murstenenes og forbandtets betingelser som udtryksfulde flader, indrammet af rette linjer.

Arkitektens greb om de to store bygningsblokke sætter sig lineære spor i basrelief nede fra og opad i vekslende hældninger som et uhyre foldekast i murens masse. Hermed er broen til klassisk ornamenteret murstensbyggeri genskabt: Når stenen i fugens favntag får lov til at vise sig med sit eget format, sin egen farve og med sin stereometriske krystalkarakter, bringer den bud om sine ældgamle aner og om de myriader af fortællinger, der rummes i det brændte tegl. I slægt med evigheden spænder stenen over uhyre spand af tid, mens den på sit konstruktive sprog flydende beretter om mure, buer og hvælv.

Rigsarkivets vældige murværker beåndes af den tusindårige tradition for ikke at ville nøjes med den nøgne konstruktion, men netop at tilføje det unyttige, men uundværlige element, der forlener værket med værdighed og derved bærer civilisationens betydningsfulde afspejling.

Om noget fortjener Rigets Arkiv så værdigt og virkningsfuldt et værn.

Rigsarkivet ved Kalvebod Boulevard i København
- basrelieffer af rette linjer.

Mies in memoriam

*Döring Dahmen Joeressen Architekten
tegnede et hus til familien Krater i Düsseldorf:
Formsproget er inspireret af Mies van der Rohe*

TYSKLAND – I 1928 flyttede første familier ind i de nyopførte villaer i Krefeld. En adresse som Wilhelmshofsallée blev hurtigt ret efterspurgt. For arkitekten hed Mies van der Rohe.

Den historie var aktuell for arkitekten Michael Dahmen fra Döring Dahmen Joeressen Architekten, da han 2007 indledte arbejdet med en 275 m² stor privatbolig til familien Katja og Leon Krater. Et år tidligere havde tegnestuen afleveret en anden opgave – også et familiehus – i nabolaget Norden-Meerbusch-Krefeld i omegnen af Düsseldorf. Den sag havde også et godt øje til Mies van der Rohes Krefeld boliger: Döring Dahmen Joeressens streg er nært beslægtet med samme rolige logik og klare sprog, hvis kulør og stemning siden manifesterer sig gennem valget af materialer.

- I dette tilfælde er det den kulbrændte klinke D91 fra Petersen Tegl, der giver huset et

levende og engageret udtryk i en ganske anden farveskala end forbilledernes. Dermed nåede vi et andet mål, nemlig at bygherren skal bo i et markant individuelt hus, en skulptur i mursten med gavmilde, glasdækkede åbninger og udsigt mod alle verdenshjørner, forklarer Michael Dahmen.

Et supplerende fokus på bæredygtighed betyder, at Villa Krater med nyeste glasteknologi og højisoleret murværk kun i en begrænset omfang er afhængig af ekstern varmforsyning!

- Arkitekturens starter med, at man med omhu sætter to mursten sammen. Netop der begynder den, lyder et citat fra Mies van der Rohe.

Döring Dahmen Joeressen Architekten har hørt efter.

↗ Döring Dahmen Joeressen Architekten: Villa Krater. Materiale er Petersen Tegl D91 sammen med vinduer i aluminiumsrammer. Ved at trække overetagen tilbage gives plads til rummelige tagterrasser, indrammet af murværk i grå farvetoner. Funktionalismens klare sprog tales uden accent af Döring Dahmen Joeressen. Foto: Guido Erbring.

↖ Inspiration: Villa Ester af Mies van der Rohe, 1929. Foto: Hans Peter Schaefer.

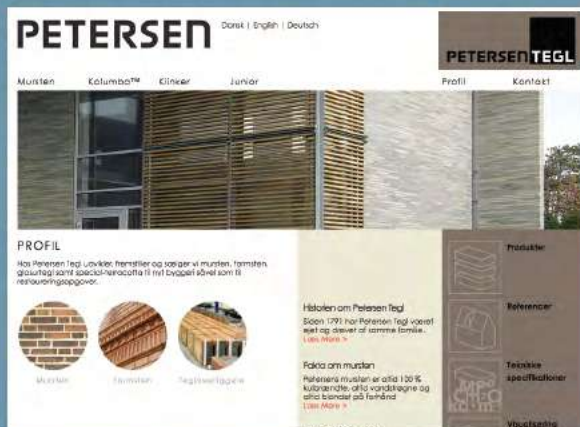
Projekt Zero+ Huset i Sønderborg er bl.a. opført med murværk af Petersen Tegl D51.

*Furulundskolen i Kävlinge: Færskolebyggeri med murværk af Petersen Teglb
D31 og D51. Arkitektur: SWECO Architects AB. Der er en fin tegning i
facaden samtidig med farvespillet, som de to stensorter er født med,
siger arkitekt MSA Inge Bohlín.*

Kvalitet for juniorer

*Byggeri til førskolebørn i Kävlinge kommune
understreger værdier som holdbarhed og skønhed*

www.petersen-tegl.dk

DANMARK – Petersen Tegls hjemmeside har fået nyt, brugervenligt design. Hjemmesiden spejler teglværkets generelle holdning til formgivning og arkitekturens udvikling: Det nye skabes med afsæt i det eksisterende. Eller sagt på en anden måde: Fremskridt er videreført tradition (Volkwin Marg, se side 17). Det nye petersen-tegl.dk er skabt i et moderne formsprog, og giver fortsat et hurtigt, effektivt og uddybende overblik over Petersen Tegls kollektioner indenfor kulbrændte mursten, Kolumba™, Junior™ og Petersen Klinker. Gennem petersen-tegl.dk er der adgang til 3D visualiseringer med varierende typer af murværk, et nyttigt værktøj for arkitekter.

Svensk gry för tegl

SVERIGE – En ny forståelse for fordelene ved murværk gryder i disse år i Sverige.

Der er stigende omsætning på specielt Petersen Tegl samt-
 dig med, at det totale salg af mursten og andre byggemateria-
 ler generelt går tilbage på grund af recession, oplyser Petersen
 Tegls svenske eneagent, direktør Conny Eliasson fra Kakel &
 Tegel i Malmö.

Udviklingen i tegl skal også ses på baggrund af ønsket om højere kvalitet og optimale isoleringsværdier. Medvirkende er tillige de senere års negative omtale af dårlige resultater med pudsede, isolerede facader.

Kakel & Tegel har arbejdet med svensk byggeri i 40 år: - Derfor har vi en kontinuerlig kontakt med arkitekter og entreprenører, understreger Conny Eliasson. Og i den dialog kan vi mærke stigende interesse for Petersen Tegls stærke sortiment.

Et nyt selskab, TegelHus AB, er netop søsat af Kakel & Tegel. TegelHus AB vil yde assistance og rådgivning til tegnestuer på vej med murværksbyggeri og et ønske om mere viden. Det første projekt fra TegelHus AB er på vej: Projekt Miljøhus af White Arkitekter. Det skaber baggrund for uddannelse og seminarier for andre svenske arkitekter, oplyser Conny Eliasson.

Eksempel på familiehus med mursten fra Kakel & Tegel, en villa i Sølvesborg med Petersen Tegl D98. Foto: David Tkaczyk.

Kolumba™ Haven

DANMARK – Petersen Tegls udstilling på teglværket er igen udvidet.

Det er sket med den nye Kolumba™ Have og 3D murværk 1:1 med de aktuelle dessiner af Kolumba™ sten.

- Hidtil har vi tilbudt traditionelle murværkstavler og prøvemure i flader, monteret i et udendørs galleri. Nu er vi gået skridtet videre og har opført fritstående mure, der har karakter af skulpturer, forklarer Petersen Tegls konsulent Torben Schmidt.

På den måde opnår gæsten et endnu bedre indtryk af lys – og skyggevirkninger i murværket og af de linjer og den struktur, der vil opstå i det færdige byggeri.

I alt 17 forskellige Kolumba™ mureksempler vises aktuelt i Haven.

Indtryk fra Kolumba™ Havens skulpturelle murværker.
Foto: Søren Petersen.

SVERIGE – Vores målsætning var et byggeri, der er udtrykksfuldt, som holder og kræver minimalt vedligehold, og som fremstår i skønhed, forklarer arkitekt MSA Inge Bohlin, SWECO Architects AB.

Sammen med arkitekt MSA Lena Borglund var han ansvarlig for projekteringen af Furulundskolen, opført for Kävlinge kommune. Der er tale om 1400 m² skolebyggeri til de mindste, nemlig førskolebørn i alderen 5-7 år. Furulundskolen tilbyder mange varierede miljøer ude og inde, rum med vekslende karakter og skala, der retter sig mod et bredt udsnit af børnene.

De små skal færdes i omgivelser af høj kvalitet fra begyndelsen, lyder programmet.

- Murværk og specifikt Petersen Tegl blev vores valg, fordi vi med de sten fik alle vore krav indfriet, siger Inge Bohlin. Samtidig valgte SWECO Architects to sorter af Petersen Tegl, D31 og D51:

- Kombinationen af de varmt gule sten og sten i gråtoner har givet os en fin tegning i facaden i tilgift til stenenes naturlige farvespil, tilføjer Inge Bohlin, og så betyder også meget for valget af mursten, at Petersen Tegl har en anderledes og ekspres-siv struktur!

Af Frans Drewniak
Arkitekt MAA

Af sten er du kommet...

Forud for Den internationale Klimakonference i København i december er det tid at efterlyse anvisninger på vores brug af kloden i ubetinget respekt for naturens kredsløb

Murværk, der holder: Jarmers Tårn i København, opført 1511, opkaldt efter vendemes fyrst Jaromar af Rügen, der angreb København i 1259 | Foto: Peter Jørgensen.

Vi lever i en globaliseret verden. Det globale perspektiv har givet os en indsigt, så udviklingen på kloden er åbenbar: Vi kan se isen smelte live på nettet.

Vi må derfor spørge os selv om de miljømål, der forhandles internationalt (COP 15) rækker til betids at møde de aktuelle udfordringer? Rækker det at reducere vore dårligdomme, målt i CO2, eller kræves der mere fundamentale forandringer?

Cradle To Cradle er en miljøstrategi, der stiller spørgsmål ved vor tids opfattelse af bæredygtighed, og opstiller en vision for, hvordan mennesket igen kan komme i balance med naturens kredsløb. I stedet for at producere forurenende affald til lossepladser skal levevis og moderne forbrugsgoder designes, så affaldet bliver næringsstoffer for fremtidige generationer af produkter: Råmaterialer til sunde, levende organismer.

Alle andre levende væsener på jorden indgår gensidigt som en del af naturens kredsløb. Myrens samlede biomasse er fire gange menneskets. Alligevel bliver spørgsmålet om overbefolkning blandt myrer aldrig relevant. De indtager deres naturlige plads i kredsløbet. Cradle To Cradle har således skabt et nyt paradigme, der helt skal afløse vort nuværende fokus på at minimere vores skadelige indvirkning på omgivelserne.

På samme måde skal vidtrækkende miljøløsninger tænkes med ind i udformningen af byer og bygninger. At reducere energiforbruget er rækker ikke. Det kan udsætte skadevirkningerne på ressourcer og omgivelser, men ikke fjerne dem. Hvis vi ser den bæredygtige udvikling som et skakbræt, så svarer energiforbrug og CO2-udledning til et enkelt felt. Klimaforandringer og CO2 har ganske vist stor betydning, men beskæftiger vi ensidigt kun med CO2 reduktion, afledes opmærksomheden fra problemets kerne.

FN's Rio konference fastslog i 1992, at en bæredygtig udvikling skal være funderet på summen af sociale, økonomiske og miljømæssige faktorer. Sundhed, velfærd og trivsel blev således allerede da den egentlige målestok. Det er bare uendeligt meget lettere at skabe medieinteresse for naturkatastrofers højspændte dramaer end for det økologiske helhedsperspektiv.

Masser af nye projekter ser netop nu dagens lys under overskriften 'passivhuse'. De er i princippet er en rigtig god idé. Alligevel er mit råd, at bestræbelserne handler om boligens totale arkitektoniske kvalitet med henblik på levevis, oplevelser, dagslys, indeklima, komfort og sunde materialer. For på grund af husets tæthed oplever beboerne i et passivhus måske ad åre nye alvorlige sygdomme, fordi nogle af byggeriets miljøgodkendte produkter alene overholder de tilladte grænseværdier, men ikke som sådan er sunde. Energibesparelser og CO2 minimering er ikke en trylleformular!

Lokale velisolerede huse vil heller ikke være troværdige, hvis materialerne er fragtet flere gange rundt om jorden og produceret under forhold, der bringer menneskers liv og sundhed i fare. Vi bør kræve substans i begrebet bæredygtighed: Vi skal handle i overensstemmelse med det, vi siger.

Mange ledere i erhvervsvirksomheder har allerede indsigten: Kun med sunde og motiverende omgivelser og processer kan man fastholde medarbejderne og skabe innovative produkter. Derfor starter en grøn fremtid med helhedsløsninger, der tager afsæt i menneskenes sundhed, trivsel og velvære.

I Danmark har vi en god tradition for at tænke bæredygtige løsninger ind i arkitekturen såvel i stor som i lille skala. Men det, som danskerne opfatter som et forspring, kan blive til en ulempe, hvis kulturel arrogance ikke i til-

strækkelig grad giver plads til nye idéer og forbedringer. Fordi landet har et af verdens bedste fjernvarme systemer, baseret på forbrænding af affald, er det fx ikke nødvendigvis rigtigt, at man i Danmark ikke behøver at udvikle sin affaldssortering. I helheden giver det god mening alligevel at spørge, om man så har genbrug og biobrændsler med i sine betragtninger?

Nationen har netop gennemlevet en massiv højkonjunktur. Alligevel er kun en mindre del af rigdommen anvendt til opgradering af velfærdsstaten i form af fx bedre institutioner til de nye generationer. I helhedens optik burde opmærksomheden samle sig om velvære, fysisk udfoldelse og sundhed som forudsætninger for den optimale indlæring i de bedste rammer for børnenes vækst i vor fælles fremtid.

Det er i særdeleshed det, bæredygtighed bør handle om.

At kortere brusebade – og sparepærer med dårligt lys – lige nu er i centrum for opmærksomheden skyldes, at vi ikke i tide har taget hensyn til de naturligt forekommende ressourcer. Hvis vore bygninger var indrettet til at genanvende regnvand og opsamle energi, kunne vi med god samvittighed dyrke badet og smuk belysning som naturlige udfoldelser og ikke syndige aktiviteter.

Den bæredygtige dagsorden skal udbygges med en større grad af synergi mellem natur og ressourcer. Vi skal demonstrere, at vi er i stand til at skabe en mere positiv grøn agenda for den måde, hvorpå vi indretter vores fysiske omgivelser og rum, således at de understøtter kulturel udvikling, sundhed og velvære.

Målet er en arkitektur, der dyrker følsomheden over for naturen som vores væsentligste fælles ressource.

www.vuggetilvugge.dk

PETERSEN 22

UDGIVER

PETERSEN TEGL A/S
NYBØLNORVEJ 14
DK-6310 BROAGER
T: +45 7444 1236
E: INFO@PETERSEN-TEGL.DK
WWW.PETERSEN-TEGL.DK

TOTALPRODUKTION

SABROE MEDIA APS
AMERIKA PLADS 16, 5
DK-2100 KØBENHAVN Ø
T: +45 3526 1611
E: INFO@SABROEMEDIA.DK
WWW.SABROEMEDIA.DK

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR

ARKITEKT MAA ANNETTE PETERSEN
E: ANNETTE@ZINCK.INFO

GRAFISK DESIGN

ZANGENBERG DESIGN
E: CLARA@ZANGENBERGDESIGN.DK
WWW.ZANGENBERGDESIGN.DK

TRYK

CLAUSEN OFFSET

OPLAG: 94.700

I SCHWEIZ, ØSTRIG, TYSKLAND, HOLLAND,
STORBRITANNIEN, BELGIEN, NORGE,
SVERIGE, USA OG DANMARK

KONSULENTER

PETERSEN TEGL
DANMARK
STIG H. SØRENSEN
DANMARK ØST
T: +45 4014 1236
E: SHS@PETERSEN-TEGL.DK

CHRISTIAN TEITUR HARRIS
DANMARK ØST
T: +45 2463 9235
E: CTH@PETERSEN-TEGL.DK

TORBEN SCHMIDT
DANMARK VEST OG FYN
T: +45 2028 4355
E: TORBEN@PETERSEN-TEGL.DK

NORGE

SIMEN BØE
MURDIREKTE, OSLO, NORGE
T: +47 2339 2010
E: SIMEN@MURDIREKTE.NO

TYSKLAND

REINHARD BAASCH
BREIHZ, TYSKLAND VEST
T: +49 170 4818 870

STEPHAN BAASCH
BREIHZ, TYSKLAND VEST
T: +49 170 2705 530
E: STEPHANBAASCH@GMX.DE

HARTMUT REIMANN
GÜSTROW, TYSKLAND ØST
T: +49 170 5565 792
E: HELGAREIMANN@HOTMAIL.DE

BACKSTEIN-KONTOR GMBH
TYSKLAND
T: +49 221 546 33 99
E: R.VERVOORST@BACKSTEIN-KONTOR.DE

HOLLAND

LUCASSEN STEENINDUSTRIE
DUIVEN, HOLLAND
T: +31 (0) 26 3121236
E: BJORN@LUCASSEN-SI.NL

SVERIGE

KAKEL & TEGEL AB
MALMÖ, SVERIGE
T: +46 40 611 1146
E: INFO@KAKEL-TEGEL.COM

MP MATERIAL
VALLDA-SANDÖ, SVERIGE
T: +46 3199 4590
E: INFO@MPMATERIAL.SE

PETERSEN TEGL TEGELBJÆLKER
OG OVERLIGGERE
STEEN SPANG HANSEN
T: +45 2142 7962
E: SSH@PETERSEN-TEGL.DK

PETERSEN KLINKER
ANNEMARIE HARRIS
DANMARK ØST
T: +45 7444 1236
E: AHA@PETERSEN-KLINKER.DK

TINA KJÆR LOICHTL
DANMARK VEST
T: +45 3063 4912
E: TKL@PETERSEN-KLINKER.DK